

STAB
Utredare
Anton Mälberg

BARN- OCH
GRUNDSKOLENÄMNDEN
2026-03-18

Svar på motion: Återkommunalisering av skolor – för en jämlik och vinstfri skola i Täby

Förslag till beslut

Barn- och grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen *Återkommunalisering av skolor – för en jämlik och vinstfri skola i Täby*.

Sammanfattning

Eva Pethrus (MP) har i en motion till kommunfullmäktige den 19 maj 2025 föreslagit att Täby kommun ska verka för att återkommunalisera skolor i Täby som idag drivs i privat regi.

Förutsättningarna för enskilda huvudmän att driva skola regleras i skollagen och ärendena handläggs av Skolinspektionen. I Politisk inriktning för Täby kommun under mandatperioden 2023–2026 framhålls att Täbyborna även i fortsättningen ska kunna välja fritt bland den kommunalt finansierade välfärdsverksamheten och att valfriheten hela tiden ska utvecklas.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att motionen avslås.

Gymnasie- och näringslivsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 25 mars 2026.

Ärendet

Eva Pethrus (MP) har i en motion till kommunfullmäktige den 19 maj 2025 föreslagit att Täby kommun ska verka för att återkommunalisera skolor i Täby

som idag drivs i privat regi. Motionären lämnar en rad ytterligare förslag med anknytning till detta.

Rättslig reglering

Skolinspektionen handlägger ärenden om godkännande av enskild som huvudman för bland annat grundskola, gymnasieskola och motsvarande anpassade skolformer i enlighet med skollagen.

Skolinspektionen får under vissa förutsättningar återkalla ett tillstånd för enskild att bedriva verksamhet. Detta ska som utgångspunkt alltid grunda sig på att det föreligger allvarliga missförhållanden som inte åtgärdats efter det att de påtalats av tillsynsmyndigheten.

Kommunernas ersättning till fristående huvudmän regleras i skollagen där det anges att grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna grundskolan.

Kommunerna har enligt skollagen rätt till insyn i fristående skolor belägna i kommunen. Insynsrätten innebär inte någon skyldighet för huvudmannen att lämna uppgifter som omfattas av tystnadsplikt eller skydd för företagshemligheter och ger inte kommunen någon rätt till påpekande gentemot den fristående skolan.

Täby kommuns politiska inriktning

I Politisk inriktning för Täby kommun under mandatperioden 2023–2026 lyfts Täby fram som en av de kommuner i Sverige som har störst valfrihet, där invånarna fritt kan välja förskola och skola. Vidare anges att Täbyborna även i fortsättningen ska kunna välja fritt bland den kommunalt finansierade välfärdsverksamheten, att valfriheten hela tiden ska utvecklas och att lika villkor bör gälla för friskolor och kommunala skolor.

Statliga utredningar på området

Villkoren för fristående skolor är föremål för flera aktuella utredningar. Utredningen om vinst i skolan föreslår i två betänkanden (SOU 2025:37 och SOU 2025:123) bland annat förbud under fem år mot vinstutdelning och andra värdeöverföringar vid nyetablering av skola, när en enskild huvudman får ny ägare samt under två år vid föreläggande från tillsynsmyndighet. Det föreslås också införas krav på fullständig ekonomisk redovisning per skola och att kommunerna i vissa fall ska kunna återkräva utbetald skolpeng.

I Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan (SOU 2025:72) föreslås en vägledande norm för kommunernas resursfördelning som speglar den genomsnittliga resurstilldelningen i landet med hänsyn taget till skillnader i förutsättningar för att bedriva verksamheten. Mot bakgrund av kommunernas ansvar att anordna utbildning föreslås bland annat ett avdrag från ersättningen till enskilda huvudmän och att det vid synnerliga skäl ska vara möjligt att frångå principen om bidrag på lika villkor när tillskott ges under budgetåret.

Gymnasie- och näringslivsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 25 mars 2026.

Ekonomiska överväganden

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Henrik Mattisson
Stabschef

Bilagor

- Motion: Återkommunalisering av skolor – för en jämlik och vinstfri skola i Täby, daterad den 19 maj 2025.

Expedieras

Utredare Anton Mälberg